

SCHEM

Kategorie: Instytucje

Szomraj Mezuzoth. Sz.M.¹ – pod tymi inicjałami kryje się stowarzyszenie, które powstało w getcie 1 maja 1940 r. Jego założyciel, religijny „fantasta” Awrom Meszngiser, wyszedł z założenia, że jeśli zamknięte getto zaludnione jest wyłącznie Żydami, to nadszedł czas, by wypełnić religijną powinność i zaopatrzyć wszystkie jego bramy i drzwi w mezuzy².

Członkowie stowarzyszenia nie zadowolili się umieszczeniem koszernych mezuz na odrzwiach domów (przede wszystkich tych, które wcześniej należały do chrześcijan), ale przytwierdzili je też do bram i furtek, wskutek czego popadli w konflikt z administracją i policją.

Założyciel stowarzyszenia, Awrom Meszngiser, nie poprzestał na tych efektownych działaniach i powołując się na stosowne ustępy z Tanachu³ i Talmudu⁴, zaczął głosić w minjanach oraz na ulicy, że łaty na żydowskich piersiach i plecach pojawiły się dlatego, iż Żydzi nie szanowali obowiązku [wieszania] mezuz i [noszenia] cycesów⁵. Wraz ze śmiercią swego założyciela, w drugiej połowie 1942 r., stowarzyszenie się rozpadło.

I.B.A. [Jerachmil Bryman]

Przypisy

1 Szomrej Mezuzot (hebr.) – strażnicy mezuz.

2 Mezuz (jid. mezuzet) – dosł. odrzwia; ozdobny futerał, prostopadłościan z metalu albo szkła lub dwa odpowiednio przycięte kawałki tektury z umieszczonym wewnątrz zwitkiem pergaminu, na którym wypisano ręcznie wersety z Księgi Powtórzonego Prawa

(6,4-9 i 11,13-21), stanowiące zarazem fragment tekstu codziennej modlitwy „Szma Israel”.

3 Tanach – określenie Biblii hebrajskiej; akronim utworzony od słów: Tora (Prawo, czyli Pięcioksiąg Mojżesza), Newiim (Prorocy, czyli Księgi Prorockie), Ktuwim (Pisma, czyli Księga Psalmów, Przysłów, Hioba, Daniela, Ezdrasza i Nehemiasza, Kronik oraz tzw. Pięć Zwojów: Pieśń nad Pieśniami, Księga Rut, Lamentacji, Koheleta, Estery).

4 Talmud (hebr.) – dosł. ‘nauka, nauczanie’; opracowanie dorobku uczonych żydowskich żyjących od III w. p.n.e. do VI w. n.e. w Babilonii (tzw. Talmud Babiloński) lub Palestynie (tzw. Talmud Palestyński lub Jerozolimski), stanowiące podstawę judaizmu rabinicznego (współczesnego). W skład Talmudu wchodzi komentarze do Tory, wyjaśnienia przepisów prawnych, opowieści i midrasze; dzielą się na dwie części: Misznę i Gemarę. 5 Tałas (jid.) – szal modlitewny, zazwyczaj koloru białego z niebieskimi lub czarnymi pasami oraz z frędzlami (jid. cices, hebr. cicit) na rogach, nakładany przez mężczyzn na głowę i ramiona podczas modlitw porannych. Ortodoksyjni Żydzi noszą przez cały czas tzw. tałas kutn (hebr. talit katan) – koszulkę z frędzlami na czterech rogach.

Źródła

Encyklopedia, s. 195.

Tagi

życie religijne

Data aktualizacji: 30-07-2026

Data dodania: 12-08-2023